

A Győri Ítéltábla a pártfogó ügyvéd által képviselt **felperesnek** az **alperes** ellen személyhez fűződő jogok megsértése iránt indított perében a Győri Törvényszék 2016. szeptember 19. napján meghozott P.20.162/2016/13. számú ítélete ellen a felperes által 17., Pf.2. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében helybenhagyja.

Mellőzi a felperesnek az állam javára 102.000 (Egyszázkettőezer) forint feljegyzett illeték megfizetésére való kötelezését. A feljegyzett 102.000 (Egyszázkettőezer) forint kereseti illetéket és a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A felperes másodfokú eljárásban felmerült pártfogó ügyvédi díját a felperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a felperesnek az alperes elégtétel adására és 1.700.000 forint nem vagyoni kár megfizetésére kötelezése iránti kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az állam javára 102.000 forint feljegyzett eljárási illetéket. Megállapította, hogy a felperesi pártfogó ügyvéd díját a felperes köteles viselni.

Ítéletének indokolásában rámutatott, hogy a kereseti kérelemben sérelmezett alperesi nyilatkozatok megtételére 2012. május 8. és 2013. június 12-én került sor, így a 2013. évi CLXXVII. törvény 8. § /1/ és /2/ bekezdése alapján a jelen eljárásban az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) rendelkezései az irányadók.

A Ptk. 76. és 78. §-ában írtakra figyelemmel kifejtette, hogy az alperes nem sértette meg a felperes által hivatkozott testi épséghez, egészséghez, jó hírnévhez, becsülethez, emberi méltósághoz való jogot, kegyeleti jogot. Hangsúlyozta, hogy az alperes a sérelmezett nyilatkozatait büntetőeljárásban tanúként tette, azok nem tartalmaztak tudatosan valótlan tényállítást, vagy szükségtelenül túlzó, durván bántó, lekicsinylő kijelentéseket. Az alperesnek a felperes elhunyt édesanyjára vonatkozó közlése nem volt alkalmas arra, hogy a felperesnek az anyjához kötődő emlékeit, így a felperes kegyeleti jogát megsértse. Az alperesnek a saját ismereteivel, tudattartásával kapcsolatos előadása nem tartalmazott sem tényállítást, sem vélemény-nyilvánítást, a további tényállításként értékelhető nyilatkozatai pedig objektíve nem voltak sértőek, azok részben nem a felperesre vonatkoztak. A

rendőrségi eljárásban tett azon kijelentés, mely szerint „még annyit mondtam neki, hogyha itt lenne a szemem előtt, akkor én ölném meg” nem sértette a felperes élethez, testi épséghez, egészséghez való jogát. A nyomozati eljárásban a tanúkihallgatási jegyzőkönyvben az alperes érintettsége ugyan valóban tévesen került rögzítésre, de az alperes nyilatkozatát a jegyzőkönyv ezt követően helyesen tartalmazta. A törvényszék kiemelte, hogy a személyhez fűződő jogok miatt indított peres eljárás nem szolgálhat a már egyszer értékelt tanúvallomás bizonyító voltának újraértékeléséhez. Jogsértés hiányában a nem vagyoni kártérítés iránti igény sem foghatott helyt. Az elsőfokú bíróság a felperes által előterjesztett bizonyítási indítványokat illetően kifejtette, hogy a személyhez fűződő jogok megsértése miatt indult eljárásnak nem tárgya az, hogy az alperes kijelentései mikor és milyen módon állnak ellentmondásban egymással. Ezt a büntetőeljárás során kellett az eljáró hatóságoknak értékelniük. Az alperesi nyilatkozatok ellentmondásosságának vizsgálata nem szakkérdés, a jelen perben nem volt bizonyítandó feladat az alperes egészségi állapota ezért mellőzte a felperesnek az e kérdésekkel kapcsolatos bizonyítási indítványait. Szükségtelennek tartotta az alperes nyilatkoztatását a felperes által indítványozott, a per tárgyát képező kijelentésektől független körülményekre. A perköltségről az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján határozott, figyelemmel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § /2/ bekezdésében írtakra.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását kérte azzal, hogy az ítéletábra kötelezze az alperest 1.700.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére, valamint a perköltségek viselésére. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában írtakkal szemben a Btk. 222. § /2/ bekezdése szerinti zaklatás bűncselekményének tényállása alapján az alperes szóbeli fenyegetésével megvalósult a felperes élethez, testi épséghez, egészséghez való jogának sérelme.

A fellebbezés a per fő tárgya tekintetében nem alapos, a perköltség vonatkozásában részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a szükséges és egyben elégséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat egyenként és összességükben helyesen, a Pp. 206. § /1/ bekezdésének megfelelően mérlegelve helyes tényállást állapított meg és abból helytálló jogi következtetésre jutott. A fellebbezésben írtakra tekintettel az ítéletábra utal arra, hogy egységes és következetes az a bírói gyakorlat, miszerint a büntető feljelentés megtétele, vagy hatósági eljárás indítása - és így a büntető eljárásban tett tanúvallomás - nem valósít meg személyiségi jogsértést, ha az nem tartalmaz indokolatlanul sértő, lejárató kijelentéseket, valótlan tényállításokat (BH.2009.214., BH.2002.223.). A személyiségi jogsértés csak akkor állapítható meg, ha az eljárást kezdeményező, vagy az eljárás során nyilatkozó személy a Ptk. 4. § és 5. §-ában meghatározott jóhiszemű joggyakorlás kereteit átlépi, a tényállítása egyértelműen valótlan és sértő (BDT.2013.2968., Győri Ítéletábra Pf.V..../2011/6., Pf.I..../2016/17/I., Fővárosi Ítéletábra 2.Pf..../2010/4.). Helytállóan utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a büntetőeljárásban tett vallomás értékelése nem a személyiségi jogi perben eljáró bíróság feladata: amennyiben a rendelkezésre álló peradatokból a sérelmezett közlés valótlanosága, a tanúvallomást tett személy rosszhiszeműsége egyértelműen nem állapítható meg, a személyiségi jogsértésre alapított kereseti kérelem nem lehet alapos.

Mindezek mellett a fellebbezésben hivatkozott Btk. 222. § /2/ bekezdése szerinti zaklatás büntetnének jogszabály szerinti tényállása nem azonosítható sem a Ptk. 78. § /1/ bekezdése szerinti jó hírnév sérelmével, sem a Ptk. 76. §-a szerinti testi épséghez, egészséghez való jog sérelmével. Az alperes sérelmezett nyilatkozatának következményeként a fellebbezésben írtakkal szemben a felperesnek sem a testi épsége, sem az egészsége nem károsodott, így nem sérült sem az élethez, sem a testi épséghez, sem az egészséghez való joga.

Ugyanakkor tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a felperest a feljegyzett illeték megfizetésére kötelezte. A Tatabányai Törvényszék a P..../2015/6. számú végzésével a felperesnek kérelmére személyes költségmentességet engedélyezett. A Pp. 227. § /1/ és /2/ bekezdése szerint, amennyiben a törvény másként nem rendelkezik, a bíróság a saját határozatához abban a perben, amelyben azt hozta kötve van, mégpedig a határozat kihirdetésétől kezdve, ha pedig a határozat kihirdetve nem volt, annak közlésétől kezdve. A pervezetésre vonatkozó, valamint az egyoldalú kérelmet elutasító végzéshez a bíróság nincs kötve, olyan végzést azonban, amely határidőhöz kötött perbeli cselekményt utasít el, a bíróság csak annak jogerőre emelkedése előtt (228. §) változtathat meg.

A Győri Törvényszék a 9. sorszám alatti végzésében az illetékmentesség (a felperes beadványa szerint költségmentesség) engedélyezése tárgyában intézett felhívást a felpereshez, majd 10. sorszám alatti végzésében a költségmentesség engedélyezése iránti kérelmet arra hivatkozva utasította el, hogy a felperes felhívás ellenére nem tett nyilatkozatot jövedelméről, kiadásairól és vagyonáról. A felperes újabb, a fellebbezés előterjesztésével egyidejűleg előterjesztett költségmentesség engedélyezése iránti kérelmét az elsőfokú bíróság a 20. sorszám alatti végzésével ugyancsak elutasította arra hivatkozva, hogy a szabadságvesztés büntetését töltő felperes ellátása biztosított, vagyoni, jövedelmi viszonyai és a munkavégzés után kapott jövedelme nem teszik indokolttá a személyes költségmentesség engedélyezését.

A 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 5 - 7. §-ában, illetőleg 10. §-ában szabályozott költségmentesség engedélyezése nem azonosítható az ugyanezen rendelet 8 - 9. §-ai szerinti személyes költségmentesség felülvizsgálatával és megvonásával. A személyes költségmentesség felülvizsgálatának feltételeit a rendelet 8. § /1/ bekezdése tartalmazza. A jelen eljárásban a 8. § /1/ bekezdés a/pontja szerinti időtartam nem telt még el, a 8. § /1/ bekezdés b./ pontja szerinti feltétel nem teljesült, és nem merült fel adat arra nézve sem, hogy a 8. § /1/ bekezdés c./ pontjának megfelelően a személyes költségmentesség engedélyezésének feltételei már az engedélyezés időpontjában sem álltak fenn, vagy utóbb megszűntek. Az elsőfokú bíróság a 10. és 20. sorszám alatti végzéseiben nem a már engedélyezett személyes költségmentességet vizsgálta felül és vonta meg, hanem a Pp. 227. § /1/ és /2/ bekezdésében írtak ellenére a Tatabányai Törvényszék jogerős határozatát követően a költségmentesség engedélyezése tárgyába hozott döntést. Erre pedig a Győri Törvényszéknek nem volt törvényes lehetősége a már hivatkozott eljárásjogi szabályok szerint. Ezért a felperes személyes költségmentessége folytán a feljegyzett fellebbezési illetéket és kereseti illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a szerint az állam viseli.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján - figyelemmel a Pp. 253.§ (3) bekezdésében foglaltakra is - a per fő tárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét a helybenhagyta, míg a feljegyzett kereseti illeték viselése vonatkozásában megváltoztatta.

A másodfokú eljárásban vesztes felperes a Pp. 78. § /1/ bekezdés, valamint a Pp. 87. § /2/ bekezdés alapján viseli a pártfogó ügyvéd költségeit. Az alperesnek a másodfokú eljárásban megtérítést igénylő igazolt költsége nem merült fel, így e körben az ítéletábra a döntéshozatalt mellőzte.

Győr, 2017. május 4.

Dr. Lezsák József sk. a
tanács elnöke

Dr. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr. Sarmon Hedvig sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó